

ning endogsaa fra hans eget Partis Side til en saadan Lov. Det er dog meget sandsynligt, at Partidisciplinen vilde have vist sig stærkt nok til at tvinge den igennem indenfor hans eget Parti, men denne Partidisciplin vilde ikke have haft nogen Magt over hverken Venstre eller Konservative.

Nej, nogen virkelig Tro paa at vinde Tilslutning i Rigsdagen kan den højtærede Statsminister umulig have næret. Rigtig nok har han udtalt sin Fortrøstning i saa Henseende, og han udtalte den jo endnu i Dag; men denne Fortrøstning kan alene bygges paa Haabet om, at den fuldbragte Kendsgerning skulde være tilstrækkelig til at voldføre Rigsdagen og bringe i alt Fald dens ene Afdeling til at vedtage noget, som den højtærede Regering vidste, den var principielt imod.

Det var altsaa det, man løb an paa ved dette højst ejendommelige Skridt: at naar man stillede Rigsdagen overfor en fuldbragt Kendsgerning, vilde den under den tilstedeværende overordentlig alvorlige Situation ikke have Mod til at sætte sig op derimod, ikke have Mod til at forkaste Provisoriet. Jeg tror nu, den højtærede Statsminister tager ganske fejl i dette Ræsonnement; det drejer sig her om et saa afgørende politisk Principspørgsmaal, at jeg er vis paa, at hans Betragtning ikke vil holde Stik.

Men der er jo dog ogsaa særlig Grund til, naar Regeringens Handlemaade her skal bedømmes, at fæste Opmærksomheden ved den ganske overordentlige Letsindighed, hvormed Regeringen har handlet uden i mindste Maade at have sonderet, hvorvidt der var Rimelighed for, at man vilde bøje sig for den provisoriske Lov, hverken fra Arbejdsmændenes eller fra Arbejdsgivernes Side. Det fremgaar jo nu af de Udtalelser, der foreligger, at det hele vilde være sunket sammen i sig selv, og den højtærede Minister kan sandelig prise sig mere lykkelig for dette end for noget som helst andet i sit politiske Liv, at Skæbnen sparede ham for at udstede dette Provisorium og høste de bitre Erfaringer, han ganske sikkert vilde have høstet deraf. Og ingen, mener jeg, kan dog for Alvor mene, at en saadan Voldførelse af Rigsdagen gennem en provisorisk Lov er stemmende med Grundlovens Forudsætninger for saadanne Loves Givelse.

Saa har man paaberaabt sig de særdeles paatrængende Omstændigheder, og den højtærede Minister kom med den karakteristiske Udtalelse, at han jo nok troede, han havde bedre Øje for de

vægtige Grunde, der maatte være bestemmende for Landbruget, end Landbruget selv havde . . . (Statsministeren [Stauning]: Det sagde jeg ikke!). Jo, Ministeren troede, han havde bedre Øje derfor end Landbruget selv. Det skal jeg nu lade staa ved sit Værd, men den Fremstilling, den højtærede Minister gav af den foreliggende Landbrugssituation, var i høj Grad ensidig. Jeg tror imidlertid, at et landbrugskyndigt Medlem af mit Parti kan fastslaa dette med større Sikkerhed, end jeg er i Stand til. Men det er aldeles sikkert, at den Situation, der var under Opsejling, tegnede sig ret tydeligt i sine Konsekvenser allerede inden den 4. og 5. Juni, og der kan ikke paaberaabes nogen gyldig Grund til, at Ministeren ikke kunde give sig de to—tre Dages Frist, der skulde bruges til at faa Rigsdagen indkaldt og faa dette Lovforslag forelagt, som Ministeren jo troede vilde have saa undergørende Virkninger. Og med Hensyn til de danske Landbrugsprodukter har vi jo en Udtalelse at holde os til af Forpagter Theilmann, Hvidkilde, som var Formand for Landbrugets Arbejdsudvalg under Havnekonflikten. Hr. Theilmann siger: „Jeg kan kun hertil sige, at paa det Tidspunkt, da det var Meningen, Provisoriet skulde iværksættes, var der ingen danske Produkter fremme paa Kajerne i Parkeston, Esbjerg eller i København. Med Undtagelse af en enkelt Ladning i en enkelt Dampvar, mig bekendt, alle danske Produkter da udklareret, og vi havde ingenting fremme. Alle Produkterne laa hjemme i Slakteri eller paa Mejeri i Kølerum og kunde uden Skade have ligget der et godt Stykke Tid endnu.“ Saa kan den højtærede Minister da ikke med nogen som helst Rimelighed paastaa, at de ikke kunde have ligget i Kølerum de to—tre Dage, der skulde være gaaet mere, for at han kunde sammenkalde Rigsdagen og forelægge dette Forslag for den paa ordnær Maade.

Nej, i Virkeligheden holder de Grunde, den højtærede Minister har anført, aldeles ikke Stik. Men der er vel neppe heller mange her i Landet, der ikke kender den psykologiske Forklaring paa, at Ministeren vovede sig saa forbavsende langt ud, som han gjorde. Situationen var nemlig ganske vokset den højtærede Statsminister over Hovedet. Mange er der jo, som har troet, at naar vi fik et socialdemokratisk Ministerium, vilde man være bedre stillet under saadanne store Arbejds konflikter. Ikke fordi, som den højtærede Minister sagde, man